

РЕВОЛУЦИОНЕР - ИЛИНДЕНЕЦ

Георги Скрижовски е малку позната личност во нашата национална историја, иако на македонската општествено-политичка и револуционерна сцена е присутен две ипол децении. Тоа се годините од вклучувањето во македонското национално-ослободително движење (1900-1901) завршно со неговата насилна смрт на 25 февруари 1925 година.

денското востание остава и самиот Скрижовски во написот "Некогаш и сега во нашиот крај", објавен во Билтенот на привременото претставништво на Обединетата бивша ВМРО.

ПРИВРЗАНИК НА ГОЦЕВИТЕ ИДЕИ

Согласно директивата на ВМРО од 1904 година, која претставува прва пишувана програма - политичка декларација за структурата, карактерот и целите на македонското ослободително движење, дејците на округот, меѓу нив и Скрижовски, се залагаат за демократизација и децентрализација на Организацијата. Ваквата определба доаѓа до израз на општиот Рилски конгрес на ВМРО, во октомври 1905 година.

Името на Георги Скрижовски се спомнува и во врска со извршувањето на пресудата врз Борис Сарафов и Иван Гарванов од Тодор Паница, но и во Кустендилскиот конгрес одржан од 5 до 15 март 1908 година, во Организацијата, како што се искажува, на "неорховистите".

Во Уриетот (Младотурската револуција од јули 1908 година), истакнува Михаил Сматракалев, Скрижовски се бореше заедно со Сандански против старотурците и беше убеден приврзаник на Федеративната партија (формирана во август 1909 година, во Солун).

Завршуваат и Балканските војни, а Македонија останува поделена. Серските револуционери будно ги следат настаните околу претстојната Прва светска војна. Убиството на Јане од 22 април 1915 година остава длабоки траги во револуционерното движење

и во свеста на Скрижовски.

По Првата светска војна, како приврзаник на серската група, тој е член на Привременото претставништво на Обединетата бивша ВМРО и потписник на Апелот од 9 март 1919 година до Париската мировна конференција.

По санкционирањето на поделбата на Македонија на Париската конференција, Скрижовски одредено време се повлекува од македонските борби. Се легализира и со семејството живее во Свиленград, Република Бугарија. Работи во кафеаната на таткото на неговата сопруга. Според некои податоци и натаму е во врска со Димо Хаџи Димов, па се кажува дури дека е член на Бугарската комунистичка партија. Во Свиленград, според други податоци, е избран и за општински советник. Тоа е последното место каде што престојува Георги. Во Свиленград, како продолжение на горноцумајските крвави настани од септември 1924 година, Скрижовски е убиен на 25 февруари 1925 година.

 Пишува:
Анита ДИМОВА

По едногодишен престој, иако мирен по природа, а чувствувајќи ја ропската положба на својот народ, Скрижовски зема активно учество во училишниот младински револуционерен кружок. По завршувањето на педагошкото училиште работи како учител во Демирхисарско, кое тогаш, според уставната поделба на Организацијата, е во состав на Серскиот округ.

По оценка и сугестија на Гоце Делчев, Георги Скрижовски е вклучен во револуционерното движење. Во 1902 година веќе е во четата на Јане Сандански и со сиот жар агитира против врховистичката пропаганда (во документите се спомнува како секретар на Јане).

Подземајќи го славниот пат на народната борба, како што вели Сматракалев во написот во "Македонско знаме", Скрижовски станува професионален револуционер: "Убеден приврзаник на Гоцевите идеи, вљубен во херојската борба на Македонците за извојување на самостојна држава... Скрижовски во целиот свој живот и не ги промени сопствените погледи".

Како учесник во Илинденското востание подоцна е назначен за војвода во Разлошката околија. Секавање за времето и за настаните во Македонија во периодот на Илин-

Не се познати причините зошто досега бурниот животен пат и големото дело на Скрижовски не се расветлени. Не е напишана ниту една мала статија, а уште помалку посебна монографија.

Ценејќи ги заложбите на овој борец во македонското ослободително дело, ќе направиме обид поцелосно да ги прикажеме неговите заслуги пред читателите.

НАЦИОНАЛЕН БОРЕЦ

Георги Скрижовски е роден 1882 година во село Скрижево, Драмско. Вистинското име му е Георги Радев Иванов, а презименската форма ја зема подоцна, како ознака за местото од каде што потекнува. Детството го минува во родното село каде што се здобива со основно образование. Воден од желбата за проширување на своите знаења, со поддршка од татко му, се запишува во педагошкото училиште во Серез.